

Téma: vznik Českého království

16 Dlouhá cesta ke koruně

Přemyslovská knížata po generace usilovala o získání dědičného královského titulu. První dva pokusy selhaly, úspěch nakonec slavil až Přemysl Otakar I. na počátku 13. století

30 Králové bez trůnu a žezla?

Čím se lišil královský titul Vratislava II., Vladislava II. a Přemysla Otakara I.? Proč si třetí král na pražském stolci mohl dovolit o tolik víc než ten první?

42 Mezi císařem a velmoži

Na rozdíl od Poláků a Uhrů byly Čechy prakticky od počátku existence začleněny do Svaté říše římské. Měla zde proto královská koruna větší váhu?

58 Po stopách Přemyslovců

Z období vlády prvních přemyslovských králů se do současnosti dochovalo několik pozoruhodných artefaktů, které jsou významným svědectvím o raném Českém království

72 Čelenka pro knížete Čechů

Nejstarší dochovaná listina, která dokládá existenci českého státu, pochází z roku 1158, kdy císař Fridrich I. Barbarossa povolil knížeti Vladislavovi II. nosit čelenku

» Svatý Řehoř v obklopení duchovních a světských osob, z nichž se pod označením dux má nacházet kníže Soběslav I. nebo Vladislav II. Dedikační scéna z Olomouckého horologia z 12. století

Věda a umění

8 Na prahu informační revoluce

Vizionář Johannes Gutenberg z Mohuče svým vynálezem změnil svět vědění. Díky jeho technologii mechanického knihtisku došlo k masivnímu šíření informací

14 Z nádobí trofejí

Ženské vítězky dvouhry na tenisovém turnaji Wimbledon zvedají každý rok nad hlavu mísu Venus Rosewater. Tato trofej je kopií uměleckého cínového nádobí z konce 16. století

24 Nejkatalánštější z Katalánců

Ačkoliv je jeho dílo spojeno prakticky pouze s jedním městem, je známý a obdivovaný po celém světě. Antoni Gaudí miloval Barcelonu a ozdobil ji nesmrtelnými stavbami

78 Poklad pod hromadou kostí

Takzvaný želivský poklad nyní můžete prozkoumat na monitoru svého počítače nebo mobilu, a to dokonce podrobněji než v reálném světě

» Gaudiho Park Güell v Barceloně

❖ **Rodina Jindřicha VII. a Alžběty z Yorku**
na obraze ze začátku 16. století

Válka a politika

32 **Poslední bílá růže**
Princezna Alžběta z Yorku se zapsala do dějin jako jediná žena, která byla dcerou, sestrou, neterí, manželkou a posmrtně i matkou anglických králů

49 **Barokní oko Státní bezpečnosti**
Během státního socialismu se na Malé Straně naplňovaly orwellovské vize o sledování Velkým bratrem. StB totiž ve zvonici kostela sv. Mikuláše zřídila pozorovací bod Kajka

50 **Úspěch hetmanovy lsti**
Nedaleko běloruského města Orša proběhla roku 1514 významná bitva. Spojené armády Litvy a Polska se tam střetly s vojsky moskevského velkoknížectví

66 **Dlouhé stíny apartheidu**
Oficiální rasová segregace se pod dodnes známým názvem apartheid stala v roce 1948 státní doktrínou v jižním cípu Afriky. Jak bylo možné, že zde přežívala více než čtyřicet let?

» **Cedule v Kapském Městě** povolující přístup na pláž pouze lidem bílé pleti

8

Život v historii

38 **Největší ropný magnát**
První americký miliardář John Davison Rockefeller vybudoval naftařskou společnost Standard Oil, která se stala základem řady velkých podniků

46 **Boom zručnosti**
Rukodělná řemesla se ani po tisíciletí lidského vývoje nestala přežitkem. Kdy řemeslný boom začal?

56 **Antické ženy v pohybu**
Olympijských her se ve starověkém světě mohli zúčastnit pouze muži, přesto sportovní klání vyhrálo i několik žen

62 **Hrabě na odpočinku**
Poslední nejvyšší purkrabí Království českého, hrabě Karel Chotek odešel na odpočinek v plné síle, měl před sebou ještě pětadvacet let života. Jak tento čas strávil?

74 **Podnikavý pan z Jelčan**
S historikem Jaroslavem Čechurou jsme se vydali po stopách rybníkáře a „renesančního manažera“, jihočeského regenta Jakuba Krčína z Jelčan a Sedlčan

77 **Den plný žertíků**
Vtipálci slaví 1. dubna nejen v České republice, ale ve světě. Proč se stal svátkem šprýmů právě tento den a jaká je jeho historie?

» **Medaile ke 400. výročí vynálezu tiskařského lisu Johannese Gutenberga**

66